

POKROK PUBLISHING CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Cretu pro Saline okres, Neb.; ve Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb.; ve Wilson, Kans., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$2.00. Pro Kanadu \$2.50. Do Evropy \$3.00 ročně.

Zásilky peněžní dějte se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Osmahnete-li své přestěhování, udejte vstoupit i novou adresu.

Dopisy z kruhů členůvstva ochotná uveřejníme. Musí být slušné, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

45

CO UČINÍ VÁLKA PRO SOCIALISMUS.

Jistý velký list předložil Charles E. Russellovi, socialistickému kandidátu za gubernera státu New York v letech 1900, 1904 a 1912 a spisovateli několika národohospodářských děl, otázku, co dle jeho názoru válka může učinit pro trvalý pokrok a povznesení socialismu ve Spojených Státech?

Na to odpovídá Russell v delším pojednání, v kterémž na počátku podotýká, že odpověď na otázku musí hlavně záviset od toho, co vlastní list onen míní pod názvem socialismu. Pakliže se míní, druh onoho anarchismu, jenž v době poslední pod přijatým jménem socialismus zahrnil se v jistých částech země, děláje rámus jak hrůznější, válka nečiní pro něj ničeho. Není v něm žádného pokroku. Nikdo a nic nedovede povznést sen šlechetný anebo hutný, jehož pojem pokroku otáčí se stále v jednom kruhu.

Ale co vlastně míníme pojmem socialismus? Co já tím míním?

Míním pojmem tím demokraticismus — pokročilý demokraticismus. Mým příkladem k určitým stupňům demokraticismu, ku kterému jsme nyní dospěli. Mým stálým pochoď ku předu na místě stálého sezení a odpočívání na cestě, již pro nás druhá pokolení prorazila. Mým demokraticím v politice a demokracií v industrii.

Demokracie v politice míní pro nás nyní všeobecné hlasovací právo žen, výsady pro všechny dospělé na absolutně stejných podmínkách, aby všechny úřady byly právě tak přístupny ženám jako mužům. Mínilo by to zakončení polovládné demokracie, s polovinou obyvatelstva ovládaného, ale nemajícího hlasu ve vládě, jež jim vládne.

Dále mínilo by to odstranění veškerých překážek mezi vůlí lidu a prováděním jejím; přímá moc a přímá odpovědnost vložený by byly spravedlivě na celé obyvatelstvo. Závady usurpatorský feudalismus, žádná více idea, že vláda jest darem nebes pro několik vybraných a sverchovanějších. Populární demokracie mínila by populární vládu, zdokonalenou a operující.

To jest politická fáse její, která ovšem první přichází a také musí přijít. Ale pokud se týká industrie, jest to tatáž věc. Industrie může být zdemokratizována právě tak jistě jako vláda a zcela nevyhnutelně také bude. Industriální autokracie není o nic více pevnější v dlouhém průběhu svém, než byla politická autokracie.

Trůn není více feudální a šlechtický, než industriální organizace, za kteréž několik jednotlivců skládá ovocem industrie a massy lidu pouhé odpadky.

A proto, abychom se vrátili k původní otázce, jestliže jest to tento druh socialismu, vše pravá a skutečná, jest jest míněna a ne žádný anarchismus, válka učiní vše pro jeho trvalé povznesení. Válka učiní a ne definitivně politiku civilizace a učinit ji mnohem, zaslá ji daleko k dosažení tohoto výsledku.

Tento druh jest také jediným druhem, jenž může dosáhnouti jistého úspěchu ve Spojených Státech.

tech. Slovo "socialismus" bylo tak důkladně diskreditováno posledními skutky disloyality některých jeho hlasatelů, že pro mnoho lidí to postalo za strašáka pro všecko, s čím bude spojeno. Ale idea a ne známka, lepší poměry, podstata věci, v níž doufáme — to nemůže být nikdy poraženo, aniž odloženo. Nic nedovede více zastavit demokracii, která je nám tak blízkou. Celý široký daleký svět prodělává právě nesmírné změny, nejdůležitější z všech, o kterých jsme slyšeli anebo snili a všechny směřují k demokracii — k politické i industriální.

Pozorujme. Dvě veliká, vše překonávající světla v historii demokracie jsou vynález knihtiskářství, jež počalo demokratisovat vedení a pád Bastilly, jenž připravil královskou myšlenku o všech její půvab. Od té doby, co světla ta počala zářiti, napřed jedno a po té druhé, lidská mysl běže se ku předu rychleji, než včten zbytek rekordované historie dohromady. Ale všechny ty přeměny, i ony dvě jmenované, neudala tak velké jako ony, ježž budeme svědky po válce nyníjší. Neboť nyní jest jisto že válka dnešní skončí správně, poslední hliněný starý král odstraněn bude z posledního hliněného trůnu a po celém světě nebude jiné uznání moci, než moc lidu.

Pravda — že ne! Příklad poskytuje Rusko a Čína!

A dlužno říci, že Čína jest podivuhodnější. Věnovali jsme jí málo pozornosti, ačkoli události, jež se tam odehrály, byly nejvýznamnější v celém století. Yuan Shih-kai a jistý americký universitní profesor soudili, že bude bezle a snadné zříditi opět čínskou monarchii. Proto se o to pokusili. Ale lid povstal, prostý lid v nejvzdálenějších koutech země, a něbož by to nikdo nepředpokládal a porazil celou věc. Co věděl onen lid o demokracii? Stačilo, že věděl sám o sobě, že si jí přeje. Je jí musí mít a nikdy nepřestal bojovat a přimáseti oběti pro ni. dokud monarchie nebyla odhozena do starého haraburdí, kam dávno již patřila a republika neobjevila se bezpečná a triumfující.

Ano, ale jak toto vše týká se nás?

Následovně. Nynější válka jest poslední největší, nejkrvavější srážkou mezi demokracií a autokracií, mezi dvěma ideami v lidských záležitostech, jež jsou na praprostu nesmířitelné a jež po staletí mezi sebou zápasily o nadvládu světového ducha, tentokrát jest to boj na život a smrt — až do nejtrpělivějšího konce. Německo reprezentuje a reprezentovalo vždy autokracii — politickou, společenskou a industriální. Naproti němu stojí veškerá demokracie Evropy. Kdyby Německo mělo zvítězit, autokracie stala by se modou, stala by se vládnoucí po celém světě. Nikdo neví na jak dlouho — snad až do konce času.

Spojené Státy vstoupily nyní do řad demokracie evropské, jež bojuje, aby zachránila svět před tak bezmeznou pohromou. Daly svůj osud v sázku ze dobrou věc a přinesou také oběti pro všeobecné dobro; přinesou peníze a krev a budou snášeti útrapy. Když učiní vše to pro demokracii, nikdy více nebudou se moci spáteliti s autokracií, nikdy až již jest v jakékoli formě. Přihlásily se, oddaly absolutně, bezpodmínečně, s veškerou svou duší, na vždy, věci demokracie a nemohou se obrátiti zády ku svému ideálu. Demokracie, lidová vláda, není od nynějška pouhým slovem anebo naloženou vírou; jest to právě vyznání a vroucí vášně. A ne demokracie z mrtvých časů, od nás přezítých; bude to demokracie nové doby, která musí být industriální ne méně než politickou, úplnou, dokonalou a vše zahrnující.

A kam nás to vše povede? Uvažme — poměry v industrii, za kterých miliony lidí vykonávají veškerou práci a jistý počet, malá menšina shrábne zisk z práce té, nejsou o nic více demokratické, než jaký byl odhozený absolutismus carův, není-liž pravda? Než to o nic méně pozůstatek divočiny a despotismu, než monarchie. Jestliž celý svět žene se k politické demokracii, nebude cesty k unikátní nebo zabránění podobné emancipace ve smyslu industriální demokracie.

Než to vše, jež by se nechala argumentovat a není také nic jiného na vybranou. Evoluce objevila se již ne scéně, aby to prohlásila a jistým učinila. Válka, abychom s ní započali, objevuje velké červenými a černými slovy hroznou povahu komercionalismu rozběhnutého za své meze. Ale ona zároveň současně zjevuje nevyhnutelnou náhradu a lék pro komercionalismus. A tímto jsou bezpodmínečně Společné Dobro nad veškerými zájmy Soukromého Zisku — což jest dnes uznáváno všude.

Následující věci, jež učinil britický kabinet v oné noci 4. srpna 1914 po prohlášení války, bylo převzetí britických drah a opevnění jich pro všeobecné, společné dobro. První věci, jež francouzská vláda učinila, když seznala, že jest donucena k válce, byla převzetí francouzských drah, jež až dosud vládě nepatřily.

Obě země pak seznaly, že dráhy jsou pouze počátkem. Pognaly, že musí mít vládní továrny a vládní obchod. Pozorujme, co to míní. Vláda vynoří se z jeskyně, v níž po tolik století žila životem poustevníka, a stane se největší a nejmocnější agenturou ve všech departmentech obchodu. Převzala vlnářský průmysl a dobývání uhlí, senářský obchod a výrobu koží i kožených výrobků, převzala kovová řemesla, jakož i barvířská. Dnes jest řemeslníkem, obchodníkem, továrníkem a zároveň dopravovatelem. A se stejnou spolehlivostí řídí vlády i paroplavbu. Britická vláda na příklad před několika již měsíci převzato měla 4.601 továrny různých druhů.

Rekněte, že je zase vrátili. Některé z nich snad — ale ne všechny. Sotva bude se moci zřici obchodu, do kterého jednou vstoupila. A to následkem stávajícího již a stále vzrůstajícího dluhu, jenž vymyká se veškeré představě. Aby mohla platiti úroky z dluhu toho, vláda bude musit přivlastnit si značnou část zisku, jenž dříve připadl sobeckému a rozmařilému Privátnímu Zisku. Nemá nic jiného na vybranou; buď to nebo zkáza. Neboť kdyby se pokusila hraditi úrokové omy kolektivním peněz starým způsobem, uvrhla by veškeré dělníky a producenty do chudoby tak veliké a beznadějně, že civilizace by revoltovala a industriální konec by byla zničena.

Jinými slovy, co máme před sebou jest obchod vedený pro Společné Dobro na místě obchodu, řízeného pro odměnu jednotlivce. A zde jsme dospěli k cíli. Taková jest naše věc. Můžeme viděti již v plném proudu tento stav věci existovati v Anglii; dnes viděti můžeme počátek ve Spojených Státech. Budeme svědky, jak postupně, ne jedinou ranou bude ničen starý systém, dle kterého vyráběti jsme "nucenou zahálku a strádající industrii," bilionáře a naprosté nužáky, brlohy a paláce, nadbytek pro několik a nedostatek pro mnohé. A vše, co změnu tu může přivoditi, musíme aplaudovati, ať to nese jakékoliv jméno a ať již jakékoliv oběti bude vyžadováti. Ba i válka. Toto jest sice hroznou, ale ještě hroznější byl by osud celého světa, kdyby despotismus v

ním převládnul, kdyby z něho vyšla a naděje přehly, žádného jiného zákonníku morálky než zisk, lakota a materiální úspěch jiného ideálu, než zmocnění se všeho, co se dá a podržeti to.

Od nesčetných a trvalých hrůz onoho zoufalství, kdy o svobodě nebylo by vůbec možno mluvit, zachránila svět bitva na Marne. Hrozná jest cena, jež Francie zaplatila za nás všechny. Bylo nějaké jiné cesty? Nebylo jiné. Francie zaplatila snma onu cenu. Pohřížte dneš na novou dobu, probouzející se pro veškeré lidstvo, byli byste raději, aby cena ta byla zadržena, odepřena?

NĚMECKÁ ÚŘEDNÍ ŘEČ V RAKOUSKU.

Zatím co agenti všeho druhu obcházejí po neutrálních a spojeneckých státech s teorií o protiněmecké náladě v Rakousku a o možnosti separátního míru s Rakouskem, vídeňská vláda a rakouští Němci praerují plnou parou k přípravě germánsko-maďarské Mitteleuropu a k zabezpečení německého rázu Rakouska. Nemůžeme opravdu upřiti svým nepřátelům, že dobře rozložili síť úlohy, aby Dohodu oklamali a zachránili aspoň nějaký zbytek své nadvlády ve střední Evropě. Kdyby nebyli nuceni ve vlastních novinách referovati o politice vídeňské vlády a německých stran, které jsou jedinou její oporou, a kdybychom my nebyli stále na stráži, abychom nestydět jejich lži a manévry vyvraceli, snad by dnes veřejné mínění v zemích spojeneckých mělo za to, že v celém Rakousku je hotová pobouření proti Německu, že připravuje se vojsková výprava na Berlín, že se sympatizuje s Francií, Ruskem a Anglií a že rakouští Slované a zejména Češi jsou dnes předmětem nejlépehovětší pozornosti a ohledů vídeňské vlády a císaře.

Ukazuje se ovšem i v této válce, že lež přece jenom má krátké nohy, zejména když bojuje se proti ní pravdou. Tak na příklad ve Francii a i v jiných spojeneckých zemích mohli jsme zasaditi rakouským intrikánům těžkou ránu zprávou, že usnešením vídeňského říšského soudu ze dne 26. února učiněn byl v Rakousku první oficiální krok k uzákonění státní němčiny. Nejde už jen o požadavek německých radikálů, převzatý dnes všemi německými stranami v Rakousku, nýbrž máme před sebou hotovou skutečnost. Rozhodnutím nejvyšší instance soudní ve všech ústavních práva bylo prohlášeno, že jediná řeč ústředních úřadů je notoricky řeč německá, že tudíž všichni občané a korporace na úřady ty jen v německé řeči směji se obracet.

Podnět k rozhodnutí tomuto, které vyvolalo velikou senaci v Rakousku i v Německu, dala stížnost tří většin českých obchodních komor v Praze, v Českých Budějovicích a v Plzni, které odvolaly se k říšskému soudu proti rozkazu bý. ministra obchodu, dra. Spitzmuellera ze dne 26. března 1916, nařizujícímu, aby všechny obchodní komory s nadřízeným ministerstvem dopisovaly jen německy. (Tento podnět nýbrž dr. Spitzmueller byl nedávno donucen pro neslychané skandály vzdáti se svého ministerského úřadu. Byl usvědčen, že se svými dvěma ministerskými kamarády s židovskými bankéři dopustil se velikých podvodů při dodávkách armádě, že se dopustil v této hrozně době na rakouských národěch zločinu velkokrádeže. Kdo dovedl okrástí celý národ o nejdrahocennější poklad, o řeč, ten ležec okráde národy i o peníze). — Zástupce stížnosti, pražský advokát dr. Schauer, pronesl při veřejném líčení před říšským soudem skvělou obhajobu řeč, v níž dokazoval, jak nařčení ministerstva přičítá se křiklavě paragrafu 19. státního zákona o ústavních právech národnosti, že přičítá se též zvyklostem a především poškozuje zámy státu.

Netřeba ani dodávati, že vývody byly házeny hrachu na zeď. Rozhodnutí říšského soudu bylo patrně hotovo už ve chvíli, kdy ministr Spitzmueller svým nařazením zákon porušil. Rakousku nebylo by Rakouskem, kdyby nejvyšší jeho soudní úřady nebyly dle staré osvědčené tradice poslušnou služkou vládní politiky. Stížnost zamítnuta k velké radosti vídeňského a berlínské tisku, kterýž jal se jasně, že konečně státní řeč s německou národě a jazyku v Rakousku místo, které

po zásluze mu náleží! "Vossische Zeitung" ze dne 7. března v úvodním článku si pochvalovala, že konečně napravena byla těžká chyba, které dopustili se němečtí původci prosinecké ústavy z roku 1867 tím, že opomenuli stanovit německou státní řeč. Opmenutí toto, praví tento časopis, bylo základní příčinou vši vnitropolitické bídě Rakouska, všech národnostních bojů, které nikdy nebyly by mohly tak osudně se vyvinouti a otrástit přímo základy monarchie, kdyby se jim byla od počátku postavila nepřekročitelná hráz v podobě německé státní řeči. Ukázalo se prý, že všechny pokusy Čechů a Slovinců o omezení vlády jazyka německého směřovaly k podvrácení monarchie. Teprve válka se všemi trapnými a politování hodnými zkušenostmi, které Rakousku přinesla, otevřela prý Němcům oči. Teď konečně chyba bude napravena a dle určitých zpráv dá se prý očekávati, že již v nejbližších týdnech rakouská vláda Člamburtova ve smyslu rozhodnutí říšského soudu uzákoní německou státní řeč cestou císařského nařízení.

Mohli bychom říci s biblií: Blaho slavení chudí duchem; blahoslavení proto, že tak náročné ukazují, jak vypadalo by Rakousko, kdyby i po válce mělo být zachováno, a že smrtelnou nemocí monarchie habsburskou chtějí přivést k životu lidem, který tím bezpečněji zprovodí ji se světa. — Československá Samostatnost.

KRUTÝ OSUD UBOHÉ POLSKY

Krátko před tím, než zemřel slavný polský novellista Henryk Sienkiewicz, adresoval na německého císaře Viléma II. veřejný list, kterýž, jak se zdá, nikdy se nedostal na veřejnost v Německu, ale kterýž dostal se do Říma a kterýž uveřejněn byl v katolickém časopise Corriere d'Italia. Dopis pouh je polsky a je tohoto zajímavého obsahu:

"Veličenstvo: — Ve chvíli, kdy oči celého civilizovaného světa s úžasnou upřímností jsou na provincii, poddanou vláde Vašeho Veličenstva, a kdy tisk všech zemí nejen potvrzuje, ale i odsuzuje křivdu, jež byla páchána na polských dětech v Pruském království, je vhodným pro každého křesťana a zvláště pro každého Poláka, by se obrátil na Veličenstvo Vaše ve jménu spravedlnosti. —

Spravedlnost je nejvyšší a nejdokonalější cnota. Všechny státní příčiny a politické pohutky, které stávají se jí v cestu, jsou tímto zle usvědčeny jako veliká křivda, vedoucí na stezky strašného omylu. Všechno zlo a všechny urážky dají se napravit a náhrada jediné spočívá v mojí panovnická. Prozetelnost, která nezpytatelným osudem dala Vašemu Veličenstvu zlomek velkého polského lidu, současně obdarila Vás povinností, byste lid ten měl v úctě, byste pracoval pro štěstí lidu toho a byste sám na stráži stál při jeho věce, jeho rodině mluvě, tradicích a všech sentimentech. Místo toho však země, která je poddanou Prusku, stala se domovem neskonaleho zármotku, jenž se na neštěstí pod vládou Vašeho Veličenstva zvětšil a prohloubil. Nyní pak všechny stížnosti proti takové mizerii nejen vyznívají na plano, ale vláda Vašeho Veličenstva odpovídá k ní ve smyslu nařízení, která i celému lidu nezajaly se býtí ním jiným, než projevem pouhé nenávisti, tyranie a dílem msty.

Mírumborné obyvatelstvo Polsky stěnou měrou jako obyvatelstvo Německa odvádí daně svoje na krev a na peníze; neuchýlilo se ku zbraním a proto je bezohledným vysvětlovati všechny násilnosti ty lidem a nenávistným tvrzením, že Poláci tudíž po převratu v Prusku. Je to neúctěná vláda a mocenská vláda, uchyluje-li se k pokusu osázení sebe a jiných tvrzením něčeho, v co nevěří — samy. Nikdo přece nemůže spatřovati politickou agitaci v akci, namířené jediné v sebeuchování, a v odporu proti násilí, páchanému na lidské přirozenosti.

Dovolávám se proto dnes Vašeho svědomí, Veličenstvo! Průčický úředník dostal se tak daleko mezi polský lid a krále téhož, aby ke trůnu tohoto nemohla proniknouti žádná žaloba. Vaše Veličenstvo, dnes míra všech promaslování a to jak tělesných, tak i duševních už přetéká. Zákon v dusičném jehně Polákovi zakazuje se postavit si doměk na vlastní půdě i

tam, kde i zvíře a šelma divá může mítí doupu své, je nejen nelidským, ale i nespravedlivým. V pravdě hrozným, neskonale ne mravním a v žádném směru ohledu ospravedlněným jsou všechny ta nařízení, která tisícim chudých a bezbranných stvoření slzy dere z očí. —

V Pruském království školy a učitelové nejsou pravými strážci, kteří poskytovali by světu a děti vedly by k Bohu. Jsou jen ubohými zahradníky, kteří činí všemožné, jen aby ze zasazeného semene, které je polským, nepoctivým způsobem vypěstili bylinu, jež se zdá německou. Každoročně více a více slzí prolito je ve školách těch a stále hlasitějším stává se šlech ditek, aby každý rok byl svědkem většího a většího mučednictví.

Míra před Bohem a lidmi je nyní naplněna. Předkové Vašeho Veličenstva pustili se do mnohých válek šťastných i nešťastných, spravedlivých i nespravedlivých, jak o tom rozhodne jednou sama historie. Války ty však byly velikým zlobným podnikem. Nyní pak vede se válka největší, válka proti dětem. V této válce na jedné straně zbraněmi jsou prut a nebo vězení a na druhé straně slzy. Čím pak je větší vítězství Vaše, tím větší znamená — nečest. A to je okolnost, pro které Vaše Veličenstvo nemělo by dopustit, aby zápas takový byl považován za nejvyšší cíl vlády Vaší a aby zápas ten pro všechny věky byl historicky pojen s touto vládou. Slova královského proklamace z roku 1867 polským poddaným zaručují, že přivlastněním ke království v Severním Německu nesmí býtí hrážena víra jejich a jejich jazyk mateřský a že v hranicích království toho mohou zůstatí Poláci, by jejich jazyk spolu se všemi obyčejí vždy byl respektován.

Leč jak byla královská slova se slibem dodržena? Vaše Veličenstvo je strážcem německé cti a monarchie a je reprezentantem monarchistické ideje. Jestliže čest nejvyšší poddaných spočívá na dodržení slibu a na věrnosti k složenému přísaze, pak dnes nejen Poláci, ale i cestní Němci a z těchto zvláště monarchistické Němci měli by se diviti na porušení slibů těch s největší hořkostí a vši důvěrou. Svět proto nemůže zavati na Prusko jinak, než jako země, která nespóívá na základě morálních, na němž by měla se řídati. Nechej se plésti do osud, do záležitostí Pruského království. Chej poukázati pouze na historickou pravdu, že vláda, která sama si vše dovoluje, než své poddané sama tomu, že vše si mohou i oni dovoliti proti — ní. Není zákona proti zákonu a Bůh dal právo k životu všem národům. Proto v bezpráví je vláda, která se staví proti zákonům nejnirozeznějším a a nejzákladnějším. Vaše Veličenstvo nechej je samo soudem. Miliony lidí, které Prozetelnost svěřila dohodu Vaše a Vaší péči, jsou za vlády Vaší nešťastnější, než jak byli kdykoliv před tím. Právo člověka k jeho zemi a jeho vlastním srojí bylo raněno a slzy dětí skrápějí to co zůstává mezi duší a Bohem. Vaše Veličenstvo! Nechej Vaše svědomí jako křesťanského krále učiti pátrěti této věci!"

Dopadlo to šťastně. Houston, Tex. — Velký poplach byl minulý týden způsoben po celém Texasu zmišením krajanů bankéře W. Paula ze Shiner a myšlelo se nejímak, než že se stal oheň velkoměstských lupičů a tyké v tom směru zahájeno bylo pátrání policistů a tajných. Krajan Paul odejel ze Shiner do Houstonu dříve, si opraviti automobil a také točt v bance zůstal, ale když se vrátil do svého domy, bylo zahájeno pátrání, dle Paulovi nikdež nebylo stopy. Jeho popis přinesly přední anglické domky, jakož i jeho vyzobrazení, některý jeho přátel byl jej v Houstoně hledati, dopřávali se na policejních stanicích do textův, ale všechno bylo marné. Až tu pojednou, když se byl skoro každý přesvědčen, že smog skutečně byl propádnou lupičem psal Paul ze severního Texasu do Shiner, že se vrátil domů v úkoku dnech a že nemají je hledati. Jak sám byl překvapen, když dostaly se mu anglické listy z rukou. Krajan učinil za obchodem a tato obchodní záležitost je tam strážna, o celou vládu, o děti jeho přátel a to byl ten, slyš, že se domníval, že stal se oheň velkoměstských lupičů.

NA STRÁŽI.

Americký voják koná stráž u všech důležitých místech vládních budov v zemi.